

3-MAVZU: DIDAKTIKA – PEDAGOGIK TA’LIM NAZARIYASI. YAXLIT PEDAGOGIK JARAYON. O‘QITISH JARAYONI YAXLIT TIZIM SIFATIDA

Mashg‘ ulot rejasi:

1. Didaktika haqida tushuncha
2. Didaktikaning asosiy kategoriyalari
3. Zamonaviy pedagogikada ta’lim paradigma (modeli)lari
4. Ta’lim tamoyillari va qonuniyatlari
5. Ta’lim qonuniyatlari va tamoyillari
6. Yaxlit pedagogik jarayon tushunchasi va uning tuzilishi
7. Yaxlit pedagogik jarayon tamoyillari
8. Yaxlit pedagogik jarayonning bosqichlari

1- topshiriq. Didaktikaning asosiy kategoriyalari toping va to‘g‘ri joylashtiring.

1.	ta’lim natijasi (ta’lim mahsuli)–	A.	shaxsga ta’lim-tarbiya berish yo‘lida davlat tamoyillari asosida faoliyat yuritayotgan barcha turdagi o‘quv-tarbiya muassasalari majmuining natijasi - kadrlar salohiyati
2.	ta’lim –	B.	idrok etish, o‘rganish, mashq qilish va muayyan tajriba asosida xulq-atvor hamda faoliyat ko‘nikma, malakalarining mustahkamlanib, mavjud bilimlarning takomillashib, boyib borish jarayoni
3.	bilim –	C.	olingan bilimlarga asoslanib qo‘yilgan vazifalar va shartlarga binoan bajariladigan harakatlar yig‘indisi
4.	ko‘nikma –	D.	shaxsning ongida tushunchalar, sxemalar, ma’lum obrazlar ko‘rinishida aks etuvchi borliq haqidagi tizimlashtirilgan ilmiy ma’lumotlar majmui
5.	ta’lim metodlari –	E.	samaradorligini ta’minlovchi ob’yektiv va subyektiv (o‘qituvchining nutqi, namunasi, muayyan shaxs hayoti va faoliyatiga oid misollar va hokazolar) omillar
6.	malaka –	F.	davlat ta’lim standartlari asosida belgilab berilgan hamda ma’lum sharoitda muayyan fanlar bo‘ycha o‘zlashtirilishi nazarda tutilgan ilmiy bilimlar mohiyati
7.	ta’lim jarayoni –	G.	talabalarga nazariy bilimlarni berish asosida ularda amaliy ko‘nikma va malakalarni shakllantirish, ularning bilish qobiliyatlarini o‘stirish va dunyoqarashlarini tarbiyalashga yo‘naltirilgan jarayon

8.	bilim olish –	H.	ongli xatti-harakatning avtomatlashtirilgan tarkibiy qismi
9.	ta'lim mazmuni –	I.	ta'lim jarayonida qo'llanilib, uning samarasini ta'minlovchi usullar majmui
10.	ta'lim vositalari – ta'lim	J.	o'qituvchi va shaxs o'rtasida tashkil etiluvchi hamda ilmiy bilimlarni o'zlashtirishga yo'naltirilgan pedagogik jarayon
11.	ta'lim maqsadi (o'qish, bilim olish maqsadi) –	K.	shaxsning aqliy va jismoniy qobiliyatini har tomonlama rivojlantirish, dunyoqarashi, odobi, xulqi, ijtimoiy hayot va mehnatga tayyorlik darajasini shakllantirish jarayonining mohiyati
12.	ta'lim mazmuni –	L.	ta'limning aniq yo'nalishini belgilab beruvchi yetakchi g'oya
13.	ta'lim tizimidagi natija –	M.	ta'lim muassasalarining faoliyatini yo'lga qo'yish, boshqarish, nazorat qilish hamda istiqbollari belgilash
14.	ta'limni boshqarish –	N.	ta'lim yakunining mohiyatini qayd etuvchi tushuncha; o'quv jarayonining oqibati; belgilangan maqsadni amalga oshirish darajasi

Javobi	1	2	3	4	5	6	7
Javobi	8	9	10	11	12	13	14

2-topshiriq. Pedagogikaning asosiy kategoriyalarini “modellashtirish” metodi asosida yoritib bering.

Mashg'ulotda metoddan foydalanish quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

Talabalar mavzu mohiyatini to'laqonli ifoda etadigan kategoriyalarni ajratadi.

- Asosiy kategoriyalar yordamida model yaratiladi.
- Har bir talaba model yordamida pedagogikaning asosiy kategoriyalari to'g'risida ma'lumot beradi.
- Har bir talaba tomonidan taklif etilgan modelning maqsadga muvofiq yaratilganligi, masala mohiyatining ochib berilishi muhokama qilinadi.

Mustaqil ta'lim uchun topshiriqlar:

Mavzu: Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi

1. “Pedagogika” darsligining mavzuga bag'ishlangan bo'limini o'qib chiqib,

akademik litsey va kasb-hunar maktabi o'quvchilari yosh davri xususiyatlariga tavsif yozish.

2. O'quvchilarni pedagogik va psixologik jihatdan o'rganib tavsifnoma tayyorlash.

3. Adabiyotlar: Pedagogika nazariyasi va amaliyoti. B.X.Xodjaev.-Toshkent, "Sano-standart" nashriyoti, 2017.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Pedagogika. X.Ibragimov, Sh.Abdullaeva. –Toshkent, 2007.

2. Pedagogika nazariyasi va tarixi. R.Mavlonova va boshqalar. –Toshkent, fan va texnologiya. 2010.

3. Pedagogika. Toxtaxodjaeva M.X. va boshqalar. – Toshkent, O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2010.

4. Pedagogika nazariyasi va amaliyoti. B.X.Xodjaev.-Toshkent, "Sanostandart" nashriyoti, 2017.

5. Djuraev R.X. va boshq. Pedagogik atamalar lug'ati. –Toshkent, Fan, 2008.

6. Pedagogikadan amaliy mashqlar va masalalar /O'quvqo'llanma.